

2026/1243

15.6.2026

ΣΥΣΤΑΣΗ (ΕΕ) 2026/1243 ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

της 11ης Ιουνίου 2026

σχετικά με την παρακολούθηση της παρουσίας αλκαλοειδών ερυσιβώδους όλυρας στις ζωτροφές

Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως το άρθρο 292,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Η οδηγία 2002/32/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽¹⁾ καθορίζει τα ανώτατα όρια περιεκτικότητας για ορισμένες ανεπιθύμητες ουσίες, συμπεριλαμβανομένων των σκληρωτιών ερυσιβώδους όλυρας (εργοτίαση σιτηρών, *Claviceps purpurea*) στις ζωτροφές.
- (2) Η σύσταση 2012/154/ΕΕ της Επιτροπής ⁽²⁾ συνέστησε την παρακολούθηση της παρουσίας αλκαλοειδών ερυσιβώδους όλυρας στα σιτηρά και στα προϊόντα σιτηρών που προορίζονται για τη διατροφή των ζώων, σε βοσκότοπους και χορτονομές για τη διατροφή των ζώων και στις σύνθετες ζωτροφές.
- (3) Στις 28 Ιουνίου 2012 η Ευρωπαϊκή Αρχή για την Ασφάλεια των Τροφίμων (στο εξής: Αρχή) εξέδωσε γνώμη σχετικά με τα αλκαλοειδή ερυσιβώδους όλυρας στα τρόφιμα και τις ζωτροφές ⁽³⁾. Η Αρχή βάσισε την εκτίμηση κινδύνου της στα κύρια αλκαλοειδή της ερυσιβώδους όλυρας *Claviceps purpurea*, δηλαδή στην εργομετρίνη, την εργοταμίνη, την εργοσίνη, την εργοκρίστίνη, την εργοκρυπτίνη, την εργοκορνίνη, καθώς και στα αντίστοιχα επιμερή τύπου -ινίνης. Δεδομένου ότι οι *Claviceps africana* και *Claviceps fusiformis* μπορεί να είναι σημαντικές για τις εισαγόμενες ζωτροφές στην Ένωση, θα πρέπει να παρακολουθείται η παρουσία των κυρίαρχων αλκαλοειδών ερυσιβώδους όλυρας, ιδίως της διυδροεργοσίνης και της αγροκλαβίνης, αντίστοιχα. Η εργοβαλίνη είναι ένα από τα αλκαλοειδή της ερυσιβώδους όλυρας που απαντούν συνήθως σε είδη χόρτου μολυσμένα με ενδόφυτα, όπως η φεστούκα η καλαμοειδής ή το λόλιον το πολυετές.
- (4) Στις 6 Ιουλίου 2017 η Αρχή δημοσίευσε επιστημονική έκθεση σχετικά με την έκθεση των ανθρώπων και των ζώων σε αλκαλοειδή ερυσιβώδους όλυρας μέσω της διατροφής ⁽⁴⁾. Στην έκθεση συνιστάται να συνεχιστεί η συλλογή αναλυτικών δεδομένων για τα αλκαλοειδή ερυσιβώδους όλυρας στις σχετικές ζωτροφές. Επιπλέον, θα πρέπει να συνεχιστεί η ταυτόχρονη συλλογή δεδομένων σχετικά με την παρουσία σκληρωτιών ερυσιβώδους όλυρας και την περιεκτικότητα σε αλκαλοειδή ερυσιβώδους όλυρας σε διάφορες ζωτροφές, προκειμένου να γίνει καλύτερα κατανοητή η σχέση μεταξύ των δύο αυτών μεταβλητών. Για την παρακολούθηση θα πρέπει να χρησιμοποιούνται διαθέσιμες μέθοδοι ανάλυσης με επαρκή ευαισθησία.
- (5) Στις 30 Νοεμβρίου 2023 η Αρχή εξέδωσε γνώμη σχετικά με τον κίνδυνο για την υγεία των ζώων ο οποίος συνδέεται με την παρουσία αλκαλοειδών ερυσιβώδους όλυρας στις ζωτροφές ⁽⁵⁾. Η Αρχή έκρινε ότι η παρουσία αλκαλοειδών ερυσιβώδους όλυρας στις ζωτροφές προκαλεί ανησυχία για την υγεία των βοοειδών και των χοίρων (χοιρίδια, χοίροι προς πάχυνση και χοιρομήτερες). Η Αρχή τόνισε ότι υπάρχει ανάγκη για περισσότερα στοιχεία σχετικά με την παρουσία αλκαλοειδών ερυσιβώδους όλυρας, ιδίως σε χορτονομές και στο σόργο, καθώς και σχετικά με την παρουσία εργοβαλίνης/-ινίνης σε χορτονομές. Τα στοιχεία σχετικά με την παρουσία τους που υποβάλλονται στην Αρχή θα πρέπει να περιέχουν επαρκείς πληροφορίες σχετικά με τα δείγματα ζωτροφών που αναλύθηκαν, συμπεριλαμβανομένης της περιεκτικότητας σε υγρασία, των ζώων-στόχων και του είδους των σύνθετων ζωτροφών (πλήρεις/συμπληρωματικές) καθώς και των ευαίσθητων μεθόδων που συνιστώνται για την ανάλυση.
- (6) Ως εκ τούτου, είναι σκόπιμο να δοθεί σύσταση για την παρακολούθηση της παρουσίας αλκαλοειδών ερυσιβώδους όλυρας στις ζωτροφές σε ολόκληρη την Ένωση,

⁽¹⁾ Οδηγία 2002/32/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 7ης Μαΐου 2002, σχετικά με τις ανεπιθύμητες ουσίες στις ζωτροφές (ΕΕ L 140 της 30.5.2002, σ. 10, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2002/32/oj>).

⁽²⁾ Σύσταση 2012/154/ΕΕ της Επιτροπής, της 15ης Μαρτίου 2012, σχετικά με τον έλεγχο της παρουσίας αλκαλοειδών ερυσιβώδους όλυρας σε ζωτροφές και τρόφιμα (ΕΕ L 77 της 16.3.2012, σ. 20, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reco/2012/154/oj>).

⁽³⁾ Scientific Opinion on Ergot alkaloids in food and feed (Επιστημονική γνώμη για τα αλκαλοειδή της ερυσιβώδους όλυρας στα τρόφιμα και τις ζωτροφές). *EFSA Journal* 2012· 10(7):2798. <https://doi.org/10.2903/j.efsa.2012.2798>.

⁽⁴⁾ Arcella, D., Gomez Ruiz, J.-A., Innocenti, ML and Roldán, R., 2017. Scientific report on human and animal dietary exposure to ergot alkaloids (Επιστημονική έκθεση σχετικά με την έκθεση των ανθρώπων και των ζώων σε αλκαλοειδή ερυσιβώδους όλυρας μέσω της διατροφής). *EFSA Journal* 2017· 15(7):4902, 53 σ. <https://doi.org/10.2903/j.efsa.2017.4902>.

⁽⁵⁾ Scientific Opinion on the risk for animal health related to the presence of ergot alkaloids in feed (Επιστημονική γνώμη σχετικά με τον κίνδυνο για την υγεία των ζώων που συνδέεται με την παρουσία αλκαλοειδών ερυσιβώδους όλυρας στις ζωτροφές). *EFSA Journal* 2024· 22(1):e8496. <https://doi.org/10.2903/j.efsa.2024.8496>.

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΣΥΣΤΑΣΗ:

1. Συνιστάται στα κράτη μέλη, με την ενεργό συμμετοχή των υπευθύνων επιχειρήσεων ζωοτροφών, να παρακολουθούν την παρουσία αλκαλοειδών ερυσιβώδους όλυρας στις ζωοτροφές.
2. Θα πρέπει να διενεργείται ανάλυση για τουλάχιστον τα ακόλουθα αλκαλοειδή ερυσιβώδους όλυρας:
 - εργοκριστίνη/εργοκριστινίνη,
 - εργοταμίνη/εργοταμινίνη,
 - εργοκρυπτίνη/εργοκρυπτινίνη (α- και β-ισομερή),
 - εργομετρίνη/εργομετρινίνη,
 - εργοσίνη/εργοσινίνη,
 - εργοκορνίνη/εργοκορνινίνη.

Συνιστάται επίσης η ανάλυση της εργοβαλίνης/εργοβαλινίνης, της αγροκλαβίνης, της διυδροεργοσίνης και της ουσίας Iolitre B (λολιτρέμ Β).
3. Όποτε είναι δυνατόν, θα πρέπει να προσδιορίζεται η περιεκτικότητα του δείγματος σε σκληρότητα, ώστε να είναι δυνατή η βελτίωση των γνώσεων σχετικά με τη σχέση μεταξύ της περιεκτικότητας σε σκληρότητα και του επιπέδου συγκέντρωσης των επιμέρους αλκαλοειδών ερυσιβώδους όλυρας.
4. Η συνιστώμενη μέθοδος ανάλυσης είναι η υγροχρωματογραφία / δίδυμη φασματομετρία μάζας (LC-MS/MS). Μπορούν να εφαρμόζονται και άλλες μέθοδοι ανάλυσης, υπό την προϋπόθεση ότι υπάρχουν στοιχεία που αποδεικνύουν ότι παράγουν αξιόπιστα αποτελέσματα για μεμονωμένα αλκαλοειδή ερυσιβώδους όλυρας (ή για ζεύγη επιμερών). Το όριο ποσοτικού προσδιορισμού (LOQ) για τον προσδιορισμό κάθε αλκαλοειδούς ερυσιβώδους όλυρας που πρέπει να επιτυγχάνεται θα πρέπει να είναι 5 µg/kg ή χαμηλότερο.
5. Ειδικότερα, συνιστάται να λαμβάνονται δείγματα από τα ακόλουθα:
 - σιτηρά και προϊόντα αυτών·
 - χόρτα και προϊόντα αυτών, συμπεριλαμβανομένων των χορτονομών·
 - σύνθετες ζωοτροφές.
6. Για να εξασφαλιστεί ότι τα δείγματα είναι αντιπροσωπευτικά της παρτίδας από την οποία λαμβάνεται το δείγμα, τα κράτη μέλη θα πρέπει να ακολουθούν τις διαδικασίες δειγματοληψίας που προβλέπει ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 152/2009 της Επιτροπής⁽⁶⁾.
7. Συνιστάται στα κράτη μέλη να διασφαλίζουν ότι τα αναλυτικά αποτελέσματα διαβιβάζονται σε τακτική βάση και έως τις 30 Ιουνίου 2028 στην Αρχή με το μορφότυπο υποβολής στοιχείων της EFSA, σύμφωνα με τις απαιτήσεις των κατευθυντήριων γραμμών της EFSA σχετικά με την Τυπική Περιγραφή Δείγματος (SSD2) για τα τρόφιμα και τις ζωοτροφές⁽⁷⁾ και τις πρόσθετες ειδικές απαιτήσεις υποβολής εκθέσεων της EFSA.

⁽⁶⁾ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 152/2009 της Επιτροπής, της 27ης Ιανουαρίου 2009, για τον καθορισμό μεθόδων δειγματοληψίας και ανάλυσης για τον έλεγχο των ζωοτροφών (ΕΕ L 54 της 26.2.2009, σ. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2009/152/oj>).

⁽⁷⁾ <https://www.efsa.europa.eu/en/call/call-continuous-collection-chemical-contaminants-occurrence-data-0>.

8. Η παρούσα σύσταση αντικαθιστά τη σύσταση 2012/154/ΕΕ της Επιτροπής.

Βρυξέλλες, 11 Ιουνίου 2026.

Για την Επιτροπή
Olivér VÁRHELYI
Μέλος της Επιτροπής
